

PROTOCOL GENEESMIDDELENVERSTREKKING EN MEDISCH HANDELEN

Als het kind geneesmiddelen nodig heeft gedurende het verblijf op de basisschool kunnen de ouders hun 'zeggenschap' over de toediening van de medicamenten overdragen aan de leerkrachten van het kind. Doordat kinderen gedurende een langere aaneengesloten periode in een basisschool of op de buitenschoolse opvang verblijven is het niet uit te sluiten dat medische handelingen moeten worden uitgevoerd. Dit kan enerzijds te maken hebben met (chronisch) zieke kinderen, of een gevolg zijn van een ongeluk (EHBO).

Om de gezondheid van de kinderen te waarborgen is het van belang dat de geneesmiddelen op een juiste wijze verstrekt worden en medisch handelen op een verantwoorde wijze plaatsvindt.

Vandaar dit protocol wat gebaseerd is op de richtlijnen van de GGD, zoals die beschreven zijn in het document "gezondheidsrisico's in een basisschool en buitenschoolse opvang".

1. Geneesmiddelenverstrekking op verzoek

Kinderen krijgen soms geneesmiddelen of andere middelen (zelfzorgmiddelen) voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook gedurende de tijd dat zij op de basisschool verblijven. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld puffjes voor astma, antibiotica, of zetpillen bij toevallen. Als ouders vragen of de leerkracht deze middelen aan hun kind willen geven, handelen wij als volgt:

- Ouders geven vooraf schriftelijk toestemming via het formulier OVEREENKOMST GEBRUIK GENEESMIDDELEN; zie bijlage 1.
- Wanneer het gaat om het verstrekken van geneesmiddelen gedurende een lange periode moet regelmatig (afhankelijk van het ziektebeeld) met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende geneesmiddelengebruik op school.
- We nemen geneesmiddelen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het kind.
- We controleren de uiterste gebruiksdatum voor toediening en regelmatig bij langdurig gebruik.
- Een nieuw geneesmiddel/zelfzorgmiddel gebruiken ouders altijd eerst thuis.
- Vooraf leest de leerkracht de bijsluiter goed, zodat hij/zij op de hoogte is van eventuele bijwerkingen van het geneesmiddel.
- Er worden afspraken gemaakt over wie het middel zal toedienen en wanneer dit moet gebeuren.
- We bewaren het geneesmiddel indien nodig in de koelkast (in een goed afgesloten bewaardoos) of in een afgesloten kast, buiten het bereik van kinderen en/of onbevoegden.
- Op een aftekenlijst wordt genoteerd wanneer het medicijn aan het kind is gegeven.
- Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel kan alleen toegediend worden als het dagelijks ritme van de groep en de goede zorg voor de andere kinderen in de groep niet belemmerd wordt.
- Het geven van bijv. paracetamol doen wij in principe niet. In geval van nood is er altijd eerst mondeling overleg tussen leerkracht en ouder/verzorger, waarbij de mondelinge afspraak wordt vastgelegd in het logboek.
- Er is schriftelijk vastgelegd hoe wordt gehandeld in geval van een calamiteit met een geneesmiddel/zelfzorgmiddel.

2. Medische handelingen

In uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan de school vragen medische handelingen te verrichten, indien het kind dit zelf niet kan. Voorwaarde is dit na een gedegen instructie te laten verrichten. Te denken valt daarbij aan, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprik. Normaal gesproken worden handelingen door de ouders uitgevoerd, maar als school dit moet doen and handelen wij als volgt:

- Ouders geven vooraf schriftelijk toestemming voor deze medische handelingen, via het formulier BEKWAAMHEIDSVERKLARING VOOR HET UITVOEREN VAN MEDISCHE HANDELINGEN; zie bijlage 2.
- We houden ons aan datgene wat vermeld is in de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG), waarin geregeld is wie wat mag doen in de gezondheidszorg, zodat we ook als basisschool bij het uitvoeren van bepaalde medische handelingen, de juiste regels hanteren.
- Bepaalde medische handelingen, de zogenoemde voorbehouden handelingen (zoals het geven van een injectie) mogen alleen door artsen worden verricht. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.
- Indien er geen bekwaam persoon op school aanwezig is kan men de Thuiszorg inschakelen.
- Als de school niet kan bewijzen dat een leerkracht voor een bepaalde handeling bekwaam is, dan voeren we de medische handeling niet uit.
- Een leerkracht die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht – bijvoorbeeld omdat hij/zij deze handeling al langere tijd niet heeft verricht – mag deze handeling niet uitvoeren.
- Indien er injecties moeten worden gegeven, dan worden de gebruikte naalden gedeponeerd in een speciale naaldencontainer.
- Eenvoudige handelingen kunnen in principe door het personeel worden uitgevoerd. Hierbij gaat het om de 'huis-, tuin-, en keukenhandelingen' zoals het verzorgen van schaafwondjes, het verwijderen van een splinter en het toedienen van medicijnen anders dan injecties, zoals door middel van een inhaler. Voor het toedienen van medicijnen zie paragraaf 1.

Huid- en wondverzorging

Kinderen met huidandoeningen hebben vaak wondjes en lopen daardoor een groter risico op infecties. "Wanneer een kind een klein, open wondje heeft, moet infectie voorkomen worden.

Aandachtspunten:

- Was de handen voor en na wond- of huidverzorging zorgvuldig.
- Spoel het wondje met water schoon.
- Dek het wondje af om te voorkomen dat wondvocht of bloed tot besmetting van de omgeving leidt.
- Verwissel de pleister of het verband regelmatig en in ieder geval als het doordrenkt is met wondvocht of bloed.

Hoe om te gaan met bloed

Wat is het risico van bloed?

In bloed kunnen virussen aanwezig zijn zoals het hepatitis B of C-virus of het Hiv-virus. Besmetting van het kind met deze virussen vindt meestal voor, tijdens of kort na de geboorte plaats. De meeste kinderen hebben geen klachten en vaak is onbekend dat ze besmet zijn. Via bloedbloedcontact kunnen de virussen op anderen worden overgedragen. Bij bloedbloedcontact komt het bloed van de ene persoon direct in contact met het bloed van een andere persoon. Dit is bijvoorbeeld het geval als iemand zich prikt aan een gebruikte injectienaald. De kans op besmetting is klein en besmetting vindt niet plaats als de huid intact is. Het hepatitis B en C-virus en het Hiv-virus zijn niet overdraagbaar via normaal sociaal contact.

Om bloedoverdraagbare aandoeningen te voorkomen houden we ons aan de volgende maatregelen:

- Draag wegwerphandschoenen bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd. Wegwerphandschoenen hoeven niet steriel te zijn. Gebruik ze als volgt:
  - werp na gebruik de wegwerphandschoenen direct weg
  - was daarna de handen met water en zeep.
- Verwijder gemorst bloed als volgt:
  - neem het bloed op met een papieren tissue, met handschoenen aan
  - maak de ondergrond schoon met water en zeep
  - droog het oppervlak en desinfecteer daarna met alcohol 70%
  - laat de alcohol aan de lucht drogen.
- Was met bloed bevuild linnengoed op 60°C.

Wat te doen als er toch bloed-bloedcontact is geweest?

- Laat het wondje goed doorbloeden.
- Spoel met water of fysiologisch zout.
- Desinfecteer vervolgens met een wonddesinfectiemiddel, bijvoorbeeld betadine-jodium of alcohol 70-80%.
- Dek het wondje af met een waterafstotende pleister.
- Spoel bij verwonding van de slijmvliezen direct goed uit met water of fysiologisch zout.
- Was de handen met water en zeep.
- Neem meteen na een prik/risico-ongeval contact op met de bedrijfsarts, huisarts of de plaatselijke GGD (die is zeven dagen per week en 24 uur per dag bereikbaar) met de vraag of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

BIJLAGES:

- 1. OVEREENKOMST GEBRUIK GENEESMIDDELEN**
- 2. AFTEKENLIJST MEDICIJNTOEDIENING**
- 3. BEKWAAMHEIDSVERKLARING VOOR HET UITVOEREN
VAN MEDISCHE HANDELINGEN**

OVEREENKOMST GEBRUIK GENEESMIDDELEN

1. Hierbij geeft (naam ouder/verzorger): _____

ouder/verzorger van (naam kind): _____

toestemming om zijn/haar kind tijdens het verblijf op school het hierna genoemde geneesmiddel/zelfzorgmiddel toe te dienen.

2. Naam geneesmiddel/zelfzorgmiddel: _____

3. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient te worden verstrekt

van (begindatum): _____

tot(einddatum): _____

bij langdurig gebruik:

➤ houdbaarheidsdatum: _____

➤ datum evaluatie toediening: _____

4. Dosering: _____

5. Tijdstip: _____

Bijzondere aanwijzingen:

(Bv. ... uur voor/na de maaltijd; niet met melkproducten geven; zittend, op schoot, etc.)

6. Wijze van toediening: _____

(Bv. via mond – neus – oog – oor – huid - rectaal – anders.....)

7. Plaats waar het geneesmiddel/zelfzorgmiddel
bewaard moet worden (koelkast bijv.) _____

8. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel zal worden toegediend door de vaste leerkracht(en)
van het kind: _____

9. In geval van een calamiteit met het geneesmiddel/zelfzorgmiddel (bijv. als het verkeerd wordt toegediend, het verkeerde medicijn wordt gegeven of het middel verkeerd bewaard is) wordt als volgt gehandeld:

_____
_____

Er wordt contact opgenomen met naam/namen en telefoonnummer(s):

_____
_____

De school is niet aansprakelijk voor de eventuele bijwerkingen die kunnen optreden als gevolg van het door haar personeel toegediende geneesmiddel/zelfzorgmiddel

Voor akkoord,

Plaats en datum: _____

Handtekening ouder/verzorger: _____

Aftekenlijst medicijntoediening

Naam kind:

Groep:

Tijdstip van toedienen: Tijdstip 1:

Tijdstip 2:

Tijdstip 3:

Datum	Tijdstip 1	Tijdstip 2	Tijdstip 3

**BEKWAAMHEIDSVERKLARING VOOR HET UITVOEREN
VAN MEDISCHE HANDELINGEN**

Bekwaamheidsverklaring bij het uitvoeren van medische handelingen.

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling:

---

verklaart dat,

(naam werknemer): _____

functie: _____

werkzaam bij: _____

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.

De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

naam kind: _____

geboortedatum: _____

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor het kind noodzakelijk wegens:

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop het kind aanwezig is op de school. De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

Ondergetekende:

Naam: _____

Functie : _____

Werkzaam bij: _____

Plaats: _____

Datum: _____

Handtekening: _____